

Rada Wydziału Prawa i Administracji
Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu
ul. Władysława Bojarskiego 3, 87 -100 Toruń
za pośrednictwem:
Rady Doskonałości Naukowej
pl. Defilad 1, 00-901 Warszawa
(Pałac Kultury i Nauki, p. XXIV, pok. 2401)

Magdalena Micińska
Akademia Jagiellońska – Toruńska Szkoła Wyższa, ul. Prosta 4, 87 – 100 Toruń
Industrial Technology Investments Poland sp. z o.o. ul. Przemysłowa 2, 88 – 140 Gniewkowo

Wniosek z dnia 23 stycznia 2023 r.

o przeprowadzenie postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauk prawnych¹.

Określenie osiągnięcia naukowego będącego podstawą ubiegania się o nadanie stopnia doktora habilitowanego: *Ochrona środowiska w Rosji. Wybrane aspekty prawno – porównawcze*, Wydawnictwo Edukacyjne „Akapit”, Jagielloński Instytut Wydawniczy, Toruń 2021, ISBN 978-83-66951-08-2

Wnioskuje – na podstawie art. 221 ust. 10 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021 r. poz. 478 zm.) – aby komisja habilitacyjna podejmowała uchwałę w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w głosowaniu **tajnym/jawnym**^{*2}

Zostałem poinformowany, że: Administratorem w odniesieniu do danych osobowych pozyskanych w ramach postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego jest Przewodniczący Rady Doskonałości Naukowej z siedzibą w Warszawie (pl. Defilad 1, XXIV piętro, 00-901 Warszawa). Kontakt za pośrednictwem e-mail: kancelaria@rdn.gov.pl, tel. 22 656 60 98 lub w siedzibie organu. Dane osobowe będą przetwarzane w oparciu o przesłankę wskazaną w art. 6 ust. 1 lit. c) Rozporządzenia UE 2016/679 z dnia z dnia 27 kwietnia 2016 r. w związku z art. 220 - 221 oraz art. 232 – 240 ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w celu przeprowadzenie postępowania o nadanie stopnia doktora habilitowanego oraz realizacji praw i obowiązków oraz środków odwoławczych przewidzianych w tym postępowaniu. Szczegółowa informacja na temat przetwarzania danych osobowych w postępowaniu dostępna jest na stronie www.rdn.gov.pl/klauzula-informacyjna-rod.html

.....
M. Micińska
(podpis wnioskodawcy)

¹ Klasyfikacja dziedzin i dyscyplin wg. rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin w zakresie sztuki (Dz. U. z 2018 r. poz. 1818).

² * Niepotrzebne skreślić.

Załączniki:

1. Dane kontaktowe wnioskodawcy
2. Kopia dokumentu potwierdzającego posiadanie stopnia doktora
3. Autoreferat przedstawiający opis kariery zawodowej oraz istotnej aktywności naukowej realizowanej w więcej niż jednej uczelni (...)
4. Autoreferat przedstawiający opis kariery zawodowej oraz istotnej aktywności naukowej realizowanej w więcej niż jednej uczelni (...) w języku angielskim
5. Wykaz osiągnięć naukowych stanowiących znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny
6. Wykaz opublikowanych prac naukowych – parametryzacja

Autoreferat

przedstawiający opis kariery zawodowej oraz istotnej aktywności naukowej realizowanej w więcej niż jednej uczelni (...)

1. Imię i nazwisko: Magdalena Micińska

2. Posiadane dyplomy i stopnie naukowe

- dyplom magistra prawa (5 letnie stacjonarne studia magisterskie) uzyskany na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu w dniu 7 czerwca 1996r. na podstawie pracy magisterskiej pt. „Badanie kodu genetycznego DNA w postępowaniach o ustalenie zaprzeczenie ojcostwa i macierzyństwa” przygotowanej w Katedrze Postępowania Cywilnego pod opieką naukową prof. zw. dr hab. Kazimierza Lubińskiego
- dyplom uzyskania kwalifikacji pedagogicznych z dnia 25 maja 2001 r. wydany przez Studium Pedagogiczne Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu
- stopień naukowy doktora nauk prawnych nadany uchwałą Rady Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu w dniu 20 marca 2007 r. na podstawie rozprawy doktorskiej pt. „Instrumenty prawne służące zapewnieniu udziału społeczeństwa w ochronie środowiska w polskim systemie prawnym”, przygotowanej pod opieką naukową prof. zw. dr hab. Ryszarda Paczuskiego. Recenzentami w przewodzie doktorskim były prof. zw. dr hab. Janina Ciechanowicz Mc – Lean (Uniwersytet Gdański) i prof. UMK dr hab. Małgorzata Jaśkowska

3. Informacja o dotychczasowym zatrudnieniu w jednostkach naukowych

- Od 26 października 2019 r. do chwili obecnej: adiunkt – wykładowca w Instytucie Nauk Społecznych w Akademii Jagiellońskiej – Toruńskiej Szkole Wyższej w Toruniu
- Od 1 października 2007 r. do 25 października 2019 r.: adiunkt – wykładowca na Wydziale Prawa Administracji i Ekonomii w Kujawsko – Pomorskiej Szkole Wyższej w Bydgoszczy
- Od 1 września 2002 r. do 28 lutego 2015 r.: wykładowca w Katedrze Chemii Środowiska i Bioanalitiky na Wydziale Chemii Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu
- Od 1 października 2001 r. do 30 września 2007 r.: asystent na Wydziale Administracji i Ekonomii w Kujawsko – Pomorskiej Szkole Wyższej w Bydgoszczy

4. Wskazanie osiągnięcia, w rozumieniu w art. 219 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce

4.1. Tytuł osiągnięcia naukowego

Monografia naukowa pod tytułem: „Ochrona środowiska w Rosji. Wybrane aspekty prawno – porównawcze”

4.2. Autor, tytuł publikacji, rok wydania, nazwa wydawnictwa, recenzent wydawniczy

Magdalena Micińska „Ochrona środowiska w Rosji. Wybrane aspekty prawno – porównawcze”, Wydawnictwo Edukacyjne „Akapit”, Jagielloński Instytut Wydawniczy, Toruń 2021, ISBN 978-83-66951-08-2, recenzenci wydawniczy: prof. KUL dr hab. Grzegorz Górski, doc. JUDr. Ing. Radek Jurčík, Ph.D. (Tomasz Masaryk University Brno, Czechia)

4.3. Cel naukowy pracy

Przedkładana do recenzji monografia jest owocem rozpoczętego w 2014 r. cyklu badań prawno-porównawczych, przedmiotem którego było prawo ochrony środowiska, prawo konstytucyjne i niektóre szczegółowe regulacje z zakresu prawa administracyjnego obowiązujące w Federacji Rosyjskiej. Istotą problemu naukowego tej pracy stanowi pytanie o stopień umiędzynarodowienia i europeizacji rosyjskiego prawa ochrony środowiska. Przy czym, z uwagi na standaryzację przepisów materialnych i formalnych, unowocześnienie instytucji prawnych oraz poprawę i ujednoczenie statusu obywatela względem organów władzy publicznej – umiędzynarodowienie i europeizacja uznane zostały za wartość dodatnią dla rozwoju systemu prawa krajowego. Podjęte w monografii rozważania mają na celu zbadanie wpływów prawa międzynarodowego i europejskiego na normy prawa federalnego.

Badanie polega na opisie, identyfikacji i porównywaniu wybranych instytucji prawa konstytucyjnego, administracyjnego i środowiskowego FR z prawem polskim, będącym w założeniu odzwierciedleniem standardów europejskich, a także bezpośrednio – z normami prawa międzynarodowego. Analiza ma na celu wykazanie zarówno cech wspólnych, jak i istotnych różnic pomiędzy porównywanymi instytucjami, ustalenie przyczyn określonych rozbieżności, prognozę tendencji rozwojowych. Książka obejmuje genezę, rozwój, determinanty geopolityczne prawa ochrony środowiska, jego zasady ogólne oraz strukturę źródeł. Przy czym, ze względu na niedostatek opracowań naukowych w tej materii, badanie źródeł prawa ochrony środowiska zostało poprzedzone dokonaniem niezbędnych ustaleń dogmatycznych. Następnie dokonano analizy porównawczej wybranych materii

szczegółowych, takich jak partycypacja publiczna, dostęp do informacji, oceny środowiskowe, ochrona różnorodności biologicznej, łowiectwo, sytuacje kryzysowe.

Wybór konkretnych aspektów porównawczych zdeterminowany został faktem, iż wyżej wymienione są jednymi z bardziej reprezentatywnych zagadnień międzynarodowego i europejskiego prawa ochrony środowiska, a jednocześnie stanowiły one przedmiot wcześniejszych badań autorskich, które owocowały cyklami artykułów i monografiami.

4.4. Struktura pracy i wykorzystane metody badawcze

Książka składa się z ośmiu rozdziałów. Pierwszy ma charakter wprowadzający, opisuje bogactwa naturalne i stan środowiska Federacji Rosyjskiej, geopolityczne determinanty gospodarki zasobami naturalnymi, genezę i rozwój przedmiotowego prawa od czasów Ruskiej Prawdy aż do rozpadu ZSRR. Pod koniec rozdziału zaprezentowane zostały najważniejsze zasady ustrojowe odnoszące się do przedmiotowej problematyki.

Drugi rozdział zawiera przegląd źródeł prawa ilustrowany aktami z zakresu ochrony środowiska, uzupełniony o konstatacje dogmatyczno-prawne. W rozdziale tym poczyniono szereg uwag na temat typów aktów normatywnych występujących w systemie federalnym poświęcając sporo miejsca źródłom wykonawczym w tym aktom o charakterze wewnętrznym takim jak zarządzenie, rozporządzenie, oraz wieloznaczny z punktu widzenia swej funkcji – *prikaz*.

Tematem kolejnego rozdziału jest status organizacji ekologicznych ujęty w szerszym kontekście aktów federalnych normujących prawo o stowarzyszeniach, ze szczególnym uwzględnieniem problematyki ograniczenia swobody zrzeszania się a zwłaszcza restrykcyjnych regulacji takich jak między innymi instytucje „organizacji wypełniającej funkcję agenta zagranicznego” i „organizacji niepożądanego na terytorium FR”.

W rozdziale czwartym mowa jest natomiast o pojęciu, zasadach i warunkach proceduralnych realizacji konstytucyjnego prawa dostępu do informacji o środowisku. W rozdziale tym pochyłono się również nad problematyką edukacji ekologicznej.

Następny rozdział porównuje środowiskowe procedury inwestycyjne (tzw. OOS) obowiązujące w Rosji i Polsce. Szczegółowości charakteryzuje on państwową ekspertyzę ekologiczną i oryginalne, rosyjskie rozwiązanie jakim jest społeczna ekspertyza ekologiczna. W rozdziale tym niemało uwagi poświęca się również formom partycypacji publicznej w podejmowaniu decyzji środowiskowych.

Szósty rozdział otwiera problematykę korzystania z zasobów przyrody i ochrony różnorodności biologicznej. Omawia poszczególne formy ochrony przyrody, zarówno obszarowe jak i indywidualne, bada ich zgodność z prawem międzynarodowym i europejskim. W rozdziale tym zaakcentowano także pozycję ustrojową tzw. „małych narodów” Rosji, tj. rdzennych mieszkańców Północy, Syberii i Dalekiego Wschodu FR w kontekście ich praw do tradycyjnego korzystania ze środowiska.

Kontynuując zagadnienia korzystania ze środowiska przyrodniczego, w rozdziale siódmym przedstawiono podstawy prawne organizacji łowiectwa i traperstwa w FR, scharakteryzowano pojęcie i rodzaje polowań, z uwzględnieniem polowań tradycyjnych, zasoby i status ochronny zwierzyny łownej, zaakcentowano różnice między wykonywaniem łowiectwa w Polsce i Rosji.

Ostatni rozdział poświęcony został aspektom przeciwdziałania i niwelowania skutków sytuacji kryzysowych, poważnych awarii i klęsk ekologicznych. Omawia się w nim regulacje obowiązujące na poziomie Konstytucji FR i federalnych ustaw konstytucyjnych oraz na poziomie ustawodawstwa federalnego, charakteryzuje podjęte przez Rząd FR konkretne działania i programy naprawcze realizowane na obszarach klęsk ekologicznych i w strefach skażenia radioaktywnego. Książkę zamykają podsumowanie i wnioski końcowe.

Praca została napisana przy zastosowaniu analizy komparatystycznej oraz metod formalno-dogmatycznej i historyczno-opisowej. Zgromadzony materiał badawczy to w przeważającej mierze publicznie dostępne źródła prawa federalnego, ogłaszane za pomocą Internetu w oficjalnych promulgatorach, takich jak „Rossijskaja Gazeta” (<https://rg.ru/>), portal informacji prawnej (<http://pravo.gov.ru/>), strona Prezydenta FR (<http://kremlin.ru/>), strony federalnych ministerstw, służb i agencji oraz prawniczych serwisów „Konsultant Plus” (www.consultant.ru/) i „Garant” (<http://www.garant.ru/>). Na literaturę przedmiotu złożyły się polskie i rosyjskie podręczniki i monografie, komentarze do aktów prawnych oraz artykuły naukowe.

4.5. Wnioski z monografii

Z przeprowadzonych badań wynika, iż dopiero transformacja ustrojowa otworzyła Rosję na szerszą współpracę międzynarodową w kwestiach środowiskowych. Uczestnictwo w Szczycie Ziemi w Rio w 1992 r. zaowocowało ratyfikacją Konwencji o różnorodności biologicznej i Ramowej konwencji w sprawie zmian klimatu, a kolejne lata przyniosły postęp w zakresie umiędzynarodawiania problematyk dotyczących poważnych awarii, odpadów,

chemikaliów i in. Uchwalona w 1993 r. Konstytucja FR zawiera nowoczesne, zgodne ze standardami międzynarodowymi i europejskimi rozwiązania, w tym prawo człowieka do środowiska, składające się z trzech uprawnień szczegółowych: prawa do życia w sprzyjającym środowisku naturalnym, prawa do wiarygodnej informacji o stanie środowiska, prawa do naprawienia szkody środowiskowej, gwarantuje też pewne przywileje dla ludności rdzennej, której egzystencja bezpośrednio zależy od warunków korzystania ze środowiska.

Stwierdzono, że do konstytucyjnych, federalnych źródeł prawa powszechnie obowiązującego, oprócz KFR, zaliczyć należy: federalną ustawę konstytucyjną, ustawę federalną, ratyfikowaną umowę międzynarodową, dekret prezydencki i uchwałę Rządu FR. Ustalono, że treść federalnych ustaw środowiskowych jest ogólnikowa. W przeważającej mierze są to krótkie teksty, liczące od kilkunastu do kilkudziesięciu artykułów. Ich język jest niekonsekwentny z punktu widzenia terminologicznego. Przepisy ustaw często tylko hasłowo zapowiadają wprowadzanie rozwiązań, które mają nastąpić dopiero w aktach wykonawczych. Ustawy federalne nie stanowią więc dogodnej podstawy dla skutecznej realizacji zawartych w nich praw. Ciężar szczegółowego unormowania materii, w tym uprawnień i obowiązków podmiotów, statusu instytucji i procedur spoczywa zasadniczo na aktach wykonawczych.

Stwierdzono, że akty wykonawcze do ustaw federalnych wydawane w postaci uchwał Rządu FR nie wymagają szczegółowego upoważnienia zawartego w ustawie. Rząd sam decyduje o ich ilości i treści. Pozwala to rosyjskiej egzekutywie na niemal nieograniczone kształtowanie pożądanego stanu prawnego, co ugruntowuje jej przewagę w ustroju politycznym. Do źródeł prawa wewnętrznego zaliczyć należy: zarządzenie Prezydenta FR oraz zarządzenie Rządu FR, błędnie tłumaczone na język polski jako rozporządzenia. Są to akty konstytucyjne o charakterze wewnętrznie obowiązującym. Wnioskiem płynącym z tej pracy jest postulat zmiany dotychczasowego sposobu tłumaczenia źródła noszącego w rosyjskim języku nazwę *raporiażenije* z rozporządzenia na zarządzenie. Specyficznym aktem niemającym odpowiednika w języku polskim jest *prikaz*. W zależności od treści może on pełnić funkcję rozporządzenia ministerialnego, zarządzenia ministerialnego albo zarządzenia służb i agencji, wreszcie aktu indywidualnego (mianowania, uhonorowania nagrodą itp.). Ogólną cechą systemu źródeł jest brak wyraźnej granicy między aktem powszechnie obowiązującym a wewnętrznym. Można zatem stwierdzić, iż Rosja, przynajmniej w sferze ochrony środowiska, jest państwem prawa wykonawczego. Zdecydowaną pozytywną cechą rosyjskiego systemu źródeł prawa ochrony środowiska jest natomiast jego trwałość i stabilność w czasie.

Odnośnie do wybranych aspektów porównawczych, takich jak w pierwszej kolejności partycypacja publiczna ustalono, że zaakcentowane w KFR pryncypium prawa człowieka do środowiska nie znalazło odzwierciedlenia w ratyfikacji umów międzynarodowych związanych z rozwojem demokracji, społeczeństwa obywatelskiego i dostępu do informacji w sprawach ochrony środowiska. Federacja Rosyjska jak dotąd nie zdecydowała się na przyjęcie standardu europejskiego wyznaczonego Konwencją z Espoo dnia 25 lutego 1991 r., oraz Konwencją z Aarhus dnia 25 czerwca 1998 r. Udokumentowano, iż w Rosji systemowa zmiana regulacji partycypacyjnych jest niebywale trudna ze względu na tradycje sekretu urzędowego wywodzące się carskiego i radzieckiego patrymonializmu i historycznie uwarunkowaną nieufność władzy wobec oddolnych organizacji obywatelskich. Nowe regulacje wnoszą szereg ograniczeń w wolność stowarzyszania się: organizacjom ekologicznym pozyskującym granty zza granicy nadaje się status „agenta zagranicznego”, organizacje zagraniczne mogą zostać uznane za „niepożądane na terytorium FR”.

Ustalono następnie, że choć Konstytucja FR proklamuje prawo dostępu do informacji o środowisku, to ustawowe rozwinięcie tej materii jest nader skromne. W Rosji nie ma ustawy, która spójnie i kompleksowo podejmowałaby przedmiotową problematykę, brakuje definicji, pojęć i procedur. Rozbicie regulacji na wiele aktów i wynikający z tego chaos terminologiczny wywołuje wątpliwości interpretacyjne i nie sprzyja skutecznemu dochodzeniu uprawnień przez zainteresowane podmioty. Brak ratyfikacji Konwencji z Aarhus skutkuje wyraźnym dysonansem między standardami europejskimi a ustawodawstwem federalnym. Status informacyjny społeczeństwa rosyjskiego jest zdecydowanie niższy niż w państwach – stronach konwencji.

Z drugiej strony wykazano wiele podobieństw kontekście ocen oddziaływania na środowisko. Rosyjskim i europejskim regulacjom przyświecają tożsame cele, zapewnia się udział opinii publicznej, organizacje społeczne mają prawo występowania na prawach strony z możliwością zaskarżenia decyzji do sądu, przy czym w FR z powodu braku sądownictwa administracyjnego, sprawę rozpatruje sąd powszechny. Oryginalnym rosyjskim rozwiązaniem jest społeczna ekspertyza ekologiczna inicjowana i przeprowadzana przez organizacje społeczne. Najważniejsze różnice między standardami znowu wynikają z braku ratyfikacji Konwencji z Aarhus i Konwencji z Espoo, w których określono między innymi rodzaje działalności wymagające przeprowadzenia oceny środowiskowej.

W odniesieniu do aspektów przyrodniczych stwierdzono, że ustawodawstwo federalne nadało wysoką rangę ochronie różnorodności biologicznej. Ustawa o szczególnie chronionych obszarach przyrodniczych z 1995 r. realizuje wymogi Konwencji o różnorodności biologicznej

dotyczące organizacji systemu obszarów chronionych, określając ich formy, tryb tworzenia i likwidowania, reżim wewnętrzny oraz sposób zarządzania. Ustawa ta przewiduje zróżnicowane formy ochrony obszarowej, przy czym za najwyższą uznać należy państwowy rezerwat przyrodniczy – o najbardziej rygorystycznym, zamkniętym dla zwiedzających reżimie. Akt ten wprowadza zgodne z prawem międzynarodowym instrumenty monitoringu i gromadzenia danych o różnorodności biologicznej zwierząt, obowiązek opracowywania federalnych i regionalnych programów i strategii. Stosownie do zobowiązań wynikających z członkostwa w IUCN zagrożone gatunki zwierząt wpisuje się do Czerwonej Księgi Zwierząt FR i do czerwonych ksiąg zwierząt podmiotów federacji. Zgodnie z Konwencją o różnorodności biologicznej prawodawstwo federalne nadaje „małym narodom” Rosji uprzywilejowany status w zakresie korzystania z zasobów przyrody. Ludność rdzenna może żyć i prowadzić swą tradycyjną gospodarkę na terytoriach obszarów chronionych (z wyjątkiem państwowych rezerwatów przyrodniczych), ma prawo wyboru najobfitszych obwodów i łowisk, polowania za pomocą tradycyjnych metod i narzędzi. Ustalono, że pierwszoplanową słabością rosyjskiego ustawodawstwa przyrodniczego jest brak kompleksowej ustawy, która określałaby cele, zasady, formy i instrumenty ochronne dla wszystkich zasobów, tworów i składników przyrody, harmonizując je z wymogami prawa międzynarodowego, tak jak to przykładowo czyni polska ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

W odniesieniu do różnic w systemie organizacji łowiectwa określono, że najważniejsze z nich wynikają z profesjonalnego charakteru myślistwa w FR. Myśliwym zatrudnianym na umowę o pracę służy wyłączne prawo do polowania w zastrzeżonych obwodach a ich działalność podlega produkcyjnej kontroli. Na tle scentralizowanej struktury Polskiego Związku Łowieckiego zwraca uwagę wielość rosyjskich organizacji zrzeszających myśliwych oraz ustawowy zakaz monopolizacji łowiectwa. Imponuje lista gatunków łownych. Wynika to przede wszystkim z obfitości zasobów, ale także z faktu, że FR nie ratyfikowała ważniejszych europejskich konwencji o ochronie gatunkowej: tj. bońskiej z 1979 r. jak i berneńskiej z 1979r. W związku z tym, aby móc eksportować na rynek europejski futra i skóry dziko żyjących zwierząt, FR zawarła w 1997 r. stosowną umowę między Wspólnotą Europejską i Kanadą wprowadzając obowiązek certyfikacji pułapek i zakaz używania siideł ze stalowymi szczękami. Ustalono również, że sama humanitarna ochrona zwierząt to obszar zaniedbany, wymagający pilnej interwencji ustawodawcy federalnego. Na liście nieratyfikowanych porozumień znajdują się m. in. Europejska Konwencja o ochronie zwierząt kręgowych używanych do celów doświadczalnych oraz innych celów naukowych z 1986 r., Europejska Konwencja o ochronie zwierząt hodowlanych i gospodarskich z 1976 r., Europejska Konwencja o ochronie zwierząt

przeznaczonych do uboju z 1979 r. Zwrócono uwagę, że pierwsza federalna ustawa podejmująca kompleksowo problematykę ochrony humanitarno-prawnej zwierząt została wydana dopiero w 2018 r. Do tego czasu zagadnienia te unormowane były fragmentarycznie, na gruncie przepisów karno-administracyjnych.

Przechodząc do stanów nadzwyczajnych i sytuacji kryzysowych ustalono, że najważniejsza różnica ustrojowa między polskimi a rosyjskimi unormowaniami polega na tym, że Konstytucja FR przewiduje tylko dwa stany nadzwyczajne: wojenny i wyjątkowy. Stan wyjątkowy może być w Rosji wprowadzany również w wypadku wystąpienia klęski żywiołowej (katastrofy naturalnej lub poważnej awarii technicznej). Federalna ustawa konstytucyjna o stanie wyjątkowym przewiduje tymczasowe ograniczenia wolności i praw człowieka i obywatela, które są zasadniczo zgodne ze standardami międzynarodowymi określonymi w Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności z 1950 r. i Międzynarodowym Pakcie Praw Obywatelskich i Politycznych z 1966 r. oraz w Zasadach z Syrakuz z 1985 r. Prawo federalne pozostawia organom regionalnym kompetencję wydawania aktów określających tryb i reguły wprowadzania tzw. reżimu sytuacji nadzwyczajnej, który przeciwieństwie do stanu wyjątkowego nie może ograniczać konstytucyjnych wolności i praw. Instytucjonalnym wsparciem w omawianych sytuacjach są siły i środki Ministerstwa Nadzwyczajnych Sytuacji FR. Stwierdzono także, że współczesna Rosja wciąż boryka się ze skutkami degradacji środowiska pozostawionymi przez Związek Radziecki. Mimo istnienia dogodnych podstaw ustrojowych i wytycznych WNP nie uchwalono jak dotąd ustawy o obszarach klęski ekologicznej. Ze względu na stan środowiska status klęski ekologicznej należałoby przyznać wielu obszarom, a to z kolei pociągnęłoby za sobą kolosalne wydatki, związane z przesiedleniami, wypłatą kompensacji, opieką zdrowotną, rekultywacją.

Istotę problemu naukowego tej pracy stanowiło pytanie o stopień umiędzynarodowienia i europeizacji rosyjskiego prawa ochrony środowiska. Metodą komparatystycznej analizy norm prawnych zbadano obecność wpływów międzynarodowych i europejskich w wybranych obszarach federalnego prawa ochrony środowiska. Podsumowując wyniki badań, można z przekonaniem stwierdzić, że stosownie do euroazjatyckiej determinanty rozwojowej, rosyjskie prawo ochrony środowiska jest w znacznie większym stopniu umiędzynarodowione niż zeuropeizowane. Najwyraźniejszy dysonans między prawem federalnym a standardami europejskimi uwidacznia się w aspektach kształtowanych przez klimat polityczny kraju, takich jak wolność tworzenia i działania stowarzyszeń oraz dostęp do informacji.

4.6. Omówienie pozostałych osiągnięć naukowych

4.6.1. Kontynuacja badań polsko – rosyjskich badań prawno-porównawczych

Rozpoczęty w 2014 r. cykl studiów prawno – porównawczych dotyczący federalnego prawa administracyjnego objął również swoim zakresem mało znaną w Polsce problematykę zamkniętych miast. Badanie zaowocowało wydaniem w 2021 r. monografii pt. „Zamknięte miasta Rosji. Aspekty prawnoustrojowe i społeczne”, Toruń 2021, Jagielloński Instytut Wydawniczy, ISBN 978-83-65824-92-9, recenzent wydawniczy: prof. KUL dr hab. Grzegorz Górski. Tytułowe zamknięte miasto to charakterystyczna dla Rosji i państw byłego Związku Radzieckiego jednostka administracyjno-terytorialna wyróżniająca się szczególnym statusem prawnym związanym z działalnością zlokalizowanych na jej obszarze obiektów strategicznych, takich jak: kombinaty atomowe, zakłady produkcji broni masowego rażenia, bazy wojskowe, poligony doświadczalne, kosmodromy i in. Wokół tych obiektów funkcjonuje rozbudowana infrastruktura społeczna typowa dla ośrodków miejskich.

Z uwzględnieniem genezy, historycznych etapów kształtowania się i rozwoju, książka dokonuje charakterystyki szczególnego reżimu prawnego determinującego: zarządzanie zamkniętym miastem, sposób jego współdziałania z otoczeniem oraz warunki życia ludzi. Jej głównym celem badawczym jest kwestia statusu prawnego mieszkańców pod kątem ograniczeń konstytucyjnych wolności i praw. Książka akcentuje również problemy społeczne i ekonomiczne z jakimi borykają się współczesne zamknięte ośrodki, jak również określa perspektywy ich dalszego rozwoju. Kontynuacją badań podjętych w monografii jest pogłębiona analiza ograniczenia wolności przemieszczania się podjęta w najnowszym artykule pt. „Zamknięte miasta Rosji a wolność przemieszczania się – w świetle międzynarodowych standardów ochrony praw człowieka i Konstytucji Federacji Rosyjskiej”, zatwierdzonym do publikacji w miesięczniku „Państwo i Prawo” w 2023 r.

4.6.2. Osiągnięcia z zakresu humanitarnej ochrony zwierząt

Do czasu podjęcia studiów prawno – porównawczych, tj., w latach 2012 – 2014 autorskie zainteresowania naukowe kierowały się głównie ku ochronie humanitarnej zwierząt. Problematyce tej poświęcono szereg artykułów lista, których znajduje się w załącznikach nr 5 i 6 do niniejszego wniosku. Owocem tych badań jest, posiadająca dwa wydania monografia pt. „Łowiectwo. Aspekt humanitarne – prawny”, Poznań 2014, Silva Rerum, ISBN 978-83-64447-25-9 recenzenci wydawniczy: prof. UŚ dr hab. Tomasz Pietrzykowski prof. UMK dr hab. Agnieszka Skóra.

Zadaniem książki było zbadanie, na ile prawo humanitarnej ochrony zwierząt przenika sferę postępowania ze zwierzętami łownymi oraz czy nasycenie prawa i praktyki łowieckiej elementami humanitarnymi w zagadnieniach, takich jak: cel, sposoby, narzędzia uśmiercania, profesjonalizm oraz nadzór i kontrola nad uśmiercaniem harmonizują z pryncypiami ochrony

humanitarnej ustanowionymi w licznych aktach prawa międzynarodowego, unijnego i krajowego. Celem tej monografii była więc odpowiedź na pytanie, czy i w jakim zakresie zasady konstytuujące status prawny zwierząt, takie jak: ochrona i poszanowanie życia, humanitaryzm, dereifikacja (zwierzę nie jest rzeczą) znajdują swe zastosowanie w stosunku do zwierząt łownych.

4.6.3. Osiągnięcia z zakresu partycypacji publicznej w sprawach ochrony środowiska

Po obronie doktoratu w 2007 r. do roku 2012 autorskie zainteresowania badawcze związane były z kontynuacją tematu partycypacji publicznej. Zagadnieniom tym poświęcono szereg artykułów oraz monografię pt. „Udział społeczeństwa w ochronie środowiska. Instrumenty administracyjno – prawne” Toruń 2011, Wydawnictwo Adam Marszałek, ISBN: 978-83-7780-076-8, recenzent wydawniczy: prof. zw. dr hab. Janina Ciechanowicz Mc – Lean, i prof. dr. hab. Małgorzata Jaśkowska. Książka ta uwzględniła również aspekt partycypacji publicznej w sprawach dotyczących organizmów modyfikowanych genetycznie, przy czym temat GMO był rozwijany jeszcze w odrębnym cyklu artykułów (por. zał. 5 i 6).

Podsumowując, uwieńczony czterema monografiami autorski dorobek naukowy zapoczątkowany został badaniami nad partycypacją publiczną w ochronie środowiska i poprzez problematykę humanitarnej ochrony zwierząt oraz łowiectwa, ewaluował w kierunku polsko – rosyjskich studiów porównawczych.

Zaplanowany na rok 2023, nowy cykl studiów i analiz ma objąć swoim zakresem ustrój administracji rządowej i samorządowej Izraela ze szczególnym uwzględnieniem problematyki struktur terytorialnych Autonomii Palestyńskiej.

5. Informacja o wykazywaniu się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury w szczególności zagranicznej

Od 2001 roku do chwili obecnej realizuję aktywną działalność naukową w uczelniach województwa kujawsko – pomorskiego. Podmioty, na rzecz których afiliowałam swój dorobek naukowy to szkoły niepubliczne, takie jak w szczególności: Kujawsko – Pomorska Szkoła Wyższa w Bydgoszczy oraz Akademia Jagiellońska – Toruńska Szkoła Wyższa w Toruniu. Ponadto wiele lat współpracowałam w zakresie naukowo – dydaktycznym z Katedrą Chemii Środowiska i Bioanalitiky na Wydziale Chemii UMK w Toruniu.

W odniesieniu do aktywności naukowej w zagranicznych instytucjach naukowych brałam udział w konferencjach z wygłoszeniem referatu na Wydziale Administracji i Zarządzania w

Nowym Uniwersytecie Bułgarskim w Sofii oraz w Instytucie Socjologii Narodowej Akademii Nauk Białorusi w Państwowym Uniwersytecie Technicznym im P.O. Suchego w Homlu.

6. Informacja o osiągnięciach dydaktycznych, organizacyjnych oraz popularyzujących naukę

6.1.Osiągnięcia dydaktyczne i organizacyjne

- Od 1 października 2007 r. do chwili obecnej: wypromowanie ponad 200 prac licencjackich i magisterskich oraz wykonanie ponad 200 recenzji prac licencjackich i magisterskich
- Od 30 listopada 2016 r. do 25 października 2019 r.: pełnienie funkcji Rzecznika Dyscyplinarnego ds. Studentów w Kujawsko – Pomorskiej Szkole Wyższej w Bydgoszczy
- Od 1 października 2011 r. do 30 listopada 2016 r.: pełnienie funkcji zastępcy kierownika Katedry Prawa Administracyjnego i Prawa Ochrony Środowiska na Wydziale Prawa i Administracji w Kujawsko – Pomorskiej Szkole Wyższej w Bydgoszczy
- Od 1 października 2009 r. do 30 czerwca 2010 r.: pełnienie funkcji Prodziekana Wydziału Administracji i Stosunków Międzynarodowych w Kujawsko – Pomorskiej Szkole Wyższej w Bydgoszczy
- Od 1 października 2006 r. do 30 września 2007 r.: pełnienie funkcji opiekuna „Studenckiego Koła Naukowego Administratywistów” na Wydziale Administracji i Ekonomii w Kujawsko – Pomorskiej Szkole Wyższej w Bydgoszczy
- Od 1 października 2003 r. do 30 września 2006 r.: pełnienie funkcji opiekuna roku dla studentów zrekrutowanych na pierwszy rok studiów na Wydziale Administracji i Ekonomii w Kujawsko – Pomorskiej Szkole Wyższej w Bydgoszczy

6.1.Działalność popularyzująca naukę

- W 2020 r. – prowadzenie wykładu z elementów prawa ochrony środowiska dla grupy seniorów w ramach projektu „Akademia Seniora” w Akademii Jagiellońskiej – Toruńskiej Szkole Wyższej
- Od 2019 r. współpraca z Kujawsko – Pomorskim Stowarzyszeniem Samorządowym „Salutaris”, Plac Teatralny 2, 87-100 Toruń: organizacja konferencji, wygłaszanie wykładów, uczestnictwo w sympozjach, seminariach itp.
- Od 2014 r. Współpraca z fundacją „Niech Żyją !”, ul. Jasna 17, 43-360 Bystra: konsultacje z zakresu ochrony humanitarnej zwierząt łownych
- Od 2007 r. do 2019 r. wygłaszanie cyklicznych wykładów promocyjnych w ramach tzw. „Otwartych Drzwi” w Kujawsko – Pomorskiej Szkole Wyższej w Bydgoszczy

6.2. Autorstwo publikacji popularno – naukowych:

- 1) M. Micińska, Zamknięte miasta Rosji, „Środowisko” 2021, nr 6
- 2) M. Micińska, Przyrodnicze i humanitarno-prawne aspekty polowań na ptaki. Zgodność z wymogami międzynarodowymi, unijnymi i krajowymi [w:] Moratorium na zabijanie dzikich ptaków w Rzeczypospolitej Polskiej. Postulat i uzasadnienie, Bystra 2020
- 3) M. Micińska – Bojarek, Pułapki na zwierzęta, „Prawo i Środowisko” 2018, nr 1
- 4) M. Micińska – Bojarek, Obszary klęski ekologicznej w Federacji Rosyjskiej, „Prawo i Środowisko” 2014 nr 4
- 5) M. Micińska – Bojarek, Legalność polowań na ptaki, „Prawo i Środowisko” 2014 nr 3
- 6) M. Micińska – Bojarek, Łowiectwo w dobie kryzysu ekologicznego, „Prawo i Środowisko” 2013, nr 3
- 7) M. Micińska, Istota problemu współczesnego łowiectwa, „Prawo i Środowisko” 2012, nr 4
- 8) M. Micińska, GMO – czy prawo niweluje zagrożenia?, „Prawo i Środowisko” 2012, nr 2
- 9) M. Micińska, O realizację III filaru Konwencji z Aarhus, „Prawo i Środowisko” 2009, nr 3
- 10) M. Micińska, Udział społeczeństwa w zrównoważonym zagospodarowaniu zasobami wód w świetle ramowej Dyrektywy Wodnej i najnowszych przepisów prawa, "Gazeta Obserwatora IMGW" 2006, nr 2
- 11) M. Micińska, 5 lat dostępu do informacji o środowisku. Badania ankietowe w województwie kujawsko pomorskim, „Prawo i Środowisko” 2005, nr 3
- 12) M. Micińska, Gra w miasto? "Ekoprofit" 2005, nr 3
- 13) M. Micińska, Jak skutecznie walczyć o środowisko, „Obywatel. Polityka. Społeczeństwo” Ekologia 2004, nr 2
- 14) M. Micińska, Nowe, gorsze prawo, „Obywatel. Polityka. Społeczeństwo. Ekologia” 2004, nr 3
- 15) M. Micińska, Gdy zadzwoni bezpieka, „Obywatel. Polityka. Społeczeństwo. Ekologia” 2004 nr 4
- 16) M. Micińska, Każdy ma prawo do informacji, „Obywatel. Polityka. Społeczeństwo. Ekologia”, 2003 nr 2
- 17) M. Micińska, Procedura dla ludzi, „Obywatel. Polityka. Społeczeństwo. Ekologia” 2003 nr 3
- 18) B. Buszewski, M. Micińska, Opakowani w dyrektywy: echa I Ogólnopolskiej Konferencji Naukowo-Technicznej "Osady 2002", „Promocje Kujawsko -Pomorskie” 2002, nr 10